

SISÄLLYS

Aluksi

<i>Sininauhaliitto 70 vuotta – juhlavuosiko?</i>	7
<i>Kirjaa varten haastatellut</i>	8

Millainen on nykytilanne?

<i>Syrjäytyminen ja päihdeongelmat kietoutuvat yhteen</i>	9
<i>Kerrannaisvaikutukset lisääntyvät</i>	11
<i>Kolmas sektori kasvaa</i>	14
<i>Kansalaistoiminta vahvistuu</i>	18
<i>Tarvitaan erilaisia lähestymistapoja ja hoitovaihtoehtoja</i>	20

Miksi toivottomia on niin paljon?

<i>Kehitys on ollut hallitsematonta</i>	23
<i>Yksilöiden välinen kilpailu kiristyy</i>	25
<i>Ihminen on muutettu tavaraksi</i>	27
<i>Alkoholi on yhä suurin suomalainen päihdeongelma</i>	31
<i>Vapaus on vaikeaa</i>	36
<i>Väestö jakautuu</i>	40

<i>Sosiaalinen eriarvoistuminen syvenee</i>	46
<i>Päihdeongelma on usein periytyvä kirous.</i>	52
<i>Uhanalaisia on useita: geenien ja ympäristön vuorovaikutus</i>	54
<i>Kivun ja ahdistuksen kokeminen on hankalaa</i>	56

Mikä antaa toivottomalle toivoa?

<i>Asunto</i>	59
<i>Työ tai muu mielekäs tekeminen</i>	61
<i>Arjen perushaasteet</i>	66
<i>Muut kuin päihde-ehdoisen elämisen mallit</i>	68
<i>Sitkeä luottamus elämään.</i>	70
<i>Kannatteleva ihmissuhde ja aidot kohtaamiset.</i>	72
<i>Kokemus kelpaamisesta ja yhteisöstä</i>	79
<i>Usko</i>	81
<i>Oma tahto</i>	85
<i>Mielekäs oppiminen</i>	93
<i>Tilaisuus liittyä yhteiskuntaan</i>	97
<i>Anteeksi saaminen ja lupa aloittaa alusta</i>	99

Mitä pitäisi tehdä?

<i>Lopettaa voivottelu ja aloittaa toiminta</i>	105
<i>Selkeyttää hallintoa ja uusia vastuunjaot</i>	108
<i>Lisätä palvelujen suunnitelmallisuutta ja seurantaa</i>	118
<i>Panostaa ennaltaehkäisyyn.</i>	124
<i>Kehittää hoitomenetelmiä yhdistämällä ammatillisuutta ja vertaistukea</i>	130
<i>Välittää ja kohdata entistä enemmän</i>	135
<i>Asettaa todelliset tavoitteet.</i>	140
<i>Antaa myös uskolle mahdollisuus.</i>	149
<i>Saada Sinutkin mukaan auttamaan</i>	156

Lopuksi

Toivo on elämää..... 163

Sininauhaliitto

– *kristillistä päihdetyötä tekevien järjestöjen keskusliitto* . . . 164